

Det er nu ni år siden, at et flertal i Folketinget vedtog en ændring i straffeloven. Prostitution skulle ikke længere være strafbart, idet flertallet i Folketinget godt understøttet af "prostitutions-eksperter" mente, at prostitution var en årsag til og et udtryk for sociale problemer.

PROSTITUTIONSSLUDREN

Folketinget mener at prostitution er et socialt problem, men åbenbart kun et socialt problem, som vi kan sludre os ud af

Af Tina Bømler

ÆNDRINGEN AF STRAFFELOVEN

For 14 år siden blev en prostitueret citeret i Social Kritik i forbindelse med Daphnecentrets lukning. Hun sagde bl.a.:¹⁾

" Socialpolitiske projekter kommer og går, som togene på banegården i Århus. Ofte køres der blot ud i det blå. Således med prostitutionsprojektet Daphne, der ikke er mere... Man lukker vel ikke en dør uden at lade en anden stå på klem? Og derfor kontaktede jeg Pro-linien, som meget præcist fortalte, at de ikke kunne hjælpe mig ud af luderlivet. De ville sandelig gerne sludre med mig i telefonen osv."

Sådan er det stadigvæk. Vi vil gerne sludre med de prostituerede og dele gratis kondomer og glidecreme ud, men vi kan stadig ikke hjælpe dem, der gerne vil ud af prostitution. Hver gang der etableres et projekt, er det projekter uden juridisk og økonomisk kompetence og dermed muligheder for at handle. Daphnecentret blev etableret i 1991 som et treårigt forsøgs- og udviklingsprojekt, finansieret af Socialministeriet. Centret skulle indsamle og formidle viden om prostitution med henblik på at udvikle permanente modeller for socialt arbejde med prostituerede. Samme år blev PAF etableret (fonden for virke mod mandlig prostitution), et center for socialt arbejde rettet mod mandlige prostituerede. Den konkrete anledning til at etablere de to projekter, var en prostitutionsdebat i Folketinget. Daværende socialminister Aase Olesen fremlagde i 1990 en redegørelse for Folketinget, som var udarbejdet på baggrund af Socialforskningsinstituttets kortlægning af prostitutionens omfang i Danmark. Kortlægningen resulterede i en række anbefalinger, der groft sammenfattet handlede om, at sagsbehandlerne i kommunerne skulle tilføres mere viden om prostitution og at der skulle etableres anonyme rådgivninger for prostituerede og endelig at der generelt manglede viden om prostitution (Bertelsen & Bømler, 2004). Der var for alvor ved at komme fokus på prostitution som et socialt problem.

Det er nu ni år siden, at et flertal i Folketinget vedtog en ændring i straffeloven. Prostitution skulle ikke længere være strafbart, idet flertallet i Folketinget godt understøttet af ”prostitutionseksperter” mente, at prostitution var en årsag til og et udtryk for sociale problemer. Helt konkret betød ændringen en ophævelse af straffelovens § 199, der indebar en afkriminalisering af prostitution, samt en kriminalisering af kunder til prostituerede under 18 år. Forud for ændringen af straffeloven havde rigsadvokaten, samtlige statsadvokater, politidirektøren i København og foreningen af politimestre i Danmark tilkendegivet, at de ikke havde no-

gen indvendinger mod ændringen af straffeloven. Begrundelsen var, at der var tale om en bestemmelse, der alligevel ikke blev brugt. Var der tale om mistanke om begyndende prostitution hos mindreårige, så blev de sociale myndigheder underrettet. Der var med andre ord tale om en kosmetisk ændring af straffeloven, som ikke havde nogen betydning i praksis. Det, der havde betydning var, at der kom fokus på et symptom, som Folketinget mente var et udtryk for et socialt problem og ikke en kriminel aktivitet.

Det centrale spørgsmål er, om prostitution er et socialt problem. Det er det næppe. Prostitution kan ikke i sig selv være et socialt problem, men prostitution kan for mange af kvinderne være en løsning på et socialt problem, og det er noget ganske andet.

I befolkningen er der heller ikke fokus på prostitution som et væsentligt socialt problem eller for den sags skyld som et menneskeligt problem (Koch, 1987). Befolkningens holdning afspejler en funktionalistisk prostitutionsforståelse, hvor prostitution ses som et nødvendigt onde, der udfylder nogle vigtige sociale funktioner i samfundet. Lettere karikeret skriver Thielst (2001), at skal man undgå incest, voldtægt m.v. og har man ikke en kone eller kæreste, der kan tage trykket, så er prostitution en nødvendig løsning i et civiliseret samfund.

Skal man gå ud fra, at Folketingets holdning til prostitution er en afspejling af befolkningens holdning, så kunne det være en nærliggende forklaring på, hvorfor der siden ændringen af straffeloven ikke er blevet etableret nogle seriøse initiativer, der både forebygger prostitution og giver hjælp til prostitutionsophør. Den dominerende funktionalistiske prostitutionsforståelse er dog ikke ensbetydende med, at prostitution betragtes som et erhverv på lige fod med alle andre. De prostituerede udsættes ofte for ringeagt og fordømmelse og skjuler derfor deres prostitutionsaktiviteter overfor familie og venner (Lautrup, 2002).

TO FORSØGS- OG UDVIKLINGSPROJEKTER

Konkret betød ændringen af straffeloven, at de danske prostituerede blev "flyttet" fra Justitsministeriet og over i det daværende Socialministerium. Justitsministeriet "beholdt" de handlede udenlandske kvinder, der indeholder nogle helt andre problematikker. Målgruppen for Socialministeriets indsats var primært danske prostituerede på massageklinikkerne.

Når noget er et socialt problem, skal der handles og iværksættes indsatser, der kan afhjælpe problemet. Det viste sig at være en særdeles vanskelig opgave for embedsmændene i Socialministeriet. Hverken kommuner eller amter stod på spring for at etablere en social indsats på prostitutionsområdet. Efter forhandlinger med kommuneforeningen blev det slået fast, at en social indsats på prostitutionsområdet skulle have en amtskommunal forankring.

I 1996 efter Daphnecentrets lukning, blev der etableret fem forsøgsprojekter i seks kommuner. Det var de såkaldte sluseprojekter, der dels skulle lave opsøgende arbejde i prostitutionsmiljøet, dels skulle de bygge bro mellem de prostituerede og de primærkommunale socialforvaltninger, herunder sikre at der blev udarbejdet en administrativ praksis, der kunne medvirke til at motivere de prostituerede til prostitutionsophør og dermed yde støtte til et andet forsørgelsesgrundlag.

Sluseprojekternes resultater var nedslående. Sagsbehandlerne i forsøgskommunerne havde ganske vist fået større viden om prostitution, men det lykkedes ikke at etablere en social indsats på prostitutionsområdet. Et centralt argument var, at de prostituerede typisk virkede udenfor deres bopælskommune og derfor ikke udgjorde en stor gruppe i den enkelte kommune. De prostituerede var altså ikke synlige i kommunerne med deres eventuelle ønsker om hjælp til prostitutionsophør. Socialministeriets bestræbelser på at etablere en social indsats på prostitutionsområdet endte med, at Århus amt og Vejle amt accepterede en invitation fra

Socialministeriet, hvis formål med de to forsøgs- og udviklingsprojekter var, at de i løbet af en fireårig forsøgsperiode skulle være med til at skabe klarhed over, hvordan en permanent social- og sundhedsmæssig indsats overfor prostituerede kunne tilrettelægges og organiseres rundt omkring i landet.

De to forsøgs- og udviklingsprojekter i Vejle og Århus amter kom i store træk til at ligne det daværende Pro-Center i København, der blev etableret i 1997 som et treårigt forsøgs- og udviklingsprojekt, der skulle fungere som et landsdækkende videnscenter for prostitution. Centret i København skulle indsamle viden om prostitution, de skulle være med til at forebygge prostitution og formidle viden og erfaringer om prostitution. Hovedproblemet var, at Pro-Centrets hovedindsats i lighed med de andre prostitutionsprojekter stort set afgrænsede sig til at indsamle viden om prostitution. Nogen konkret social indsats udover at sludre med nogle prostituerede om sikker sex og uddele gratis kondomer og glidecreme, blev det ikke til. Det handler ikke om, at centrets medarbejdere ikke var fagligt kompetente. Det var de bestemt. Problemet var, at de ikke var udstyret med en juridisk og økonomisk kompetence, der gjorde at de konkret kunne handle i forhold til de prostituerede, der ønskede hjælp til prostitutionsophør. Det er de færreste professionelle socialarbejdere, der kan snakke en prostitueret til prostitutionsophør uden at have nogle alternativer at tilbyde, f.eks. i form af uddannelseshjælp, amnesti i forhold til socialt bedrageri, gældssanering m.v. Forsøgs- og udviklingsprojekterne i Århus og Vejle amter havde ligesom Pro-Centret i overvejende grad fokus på vidensindsamling og formidling af viden, herunder forankring af viden. Udover at rådgive om sikker sex og få en snak med de prostituerede, der havde behov for det, var der ikke meget konkret socialt arbejde i forsøgs- og udviklingsprojekterne. Primært fordi de ligesom Pro-Centret ikke var udstyret med en kompetence, der gjorde at de konkret kunne handle i forhold til de prostituerede.

AT INDSAMLE VIDEN PÅ PROSTITUTIONSOMRÅDET, DER IKKE KAN FORANKRES

Det er i den grad tankevækkende, at samtlige initiativer på prostitutionsområdet siden 1990, uanset om der er tale om forskningsprojekter eller forsøgs- og udviklingsprojekter i relation til danske prostituerede på massageklinikkerne, peger på, at der mangler viden på prostitutionsområdet. Hvad det er for en viden, der mangler for at der kan etableres en social indsats både en forebyggende indsats og en indsats, der yder hjælp til prostitutionsoplysning m.v., konkretiseres ikke.

Der er ikke tvivl om, at viden kan være med til at nuancere prostitutionsdebatten, men viden medfører ikke i sig selv, at der etableres permanente sociale indsatser overfor prostituerede. Det centrale problem er, at uanset hvor megen viden der indsamles omkring prostitution, så kan "en viden om prostitution" ikke forankres på samme måde som en lovgivning eller en organisationsændring. Derudover er det i særdeleshed vanskeligt at forankre en viden om et socialt problem, der ikke anses for at være et synligt socialt problem. De primærkommunale socialforvaltninger handler ikke på usynlige sociale problemer og de prostituerede, der oppebærer sociale ydelser, fortæller heller ikke sagsbehandlerne om deres prostitutionsliv, fordi de ikke ved, hvilke konsekvenser det vil få for dem.

På Aalborg Universitet foretog vi, i forbindelse med evalueringen af Pro Århus og Pro Vejle, en pilotundersøgelse i det daværende Vejle amt.²⁾ Formålet med pilotundersøgelsen var at tilvejebringe en viden om, hvorvidt der eksisterede en administrativ praksis overfor prostituerede og om der politisk og ledelsesmæssigt var taget stilling til en administrativ praksis overfor de prostituerede. Der blev udsendt et spørgeskema til de 26 kommuner i det daværende Vejle amt. Resultatet var tankevækkende. 16 kommuner svarede tilbage. 12 havde kendskab til ændringerne af straffeloven, der afkriminaliserede prostitution.

10 kommuner angav at de ikke havde kendskab til prostitution. Kun 4 kommuner havde kendskab til klienter, der havde en indkomst fra prostitution samtidig med at de modtog sociale ydelser. Der var ingen af de kommuner, der deltog i pilotundersøgelsen, der havde en klar administrativ praksis på området. Den administrative praksis varierede fra at være ikke eksisterende, over dialog med henblik på valg af anden beskæftigelse, eller til indberetning for socialt bedrageri.

KONFLIKTERENDE LOVGIVNING

Når ændringen af straffeloven beskrives som kosmetisk, så handler det om, at man afskaffer en paragraf, der alligevel ikke bliver brugt. Hvis det var andet end en kosmetisk lovændring, hvor flertallet oprigtigt havde ment, at prostitution var et socialt problem, og at det skulle man gøre noget ved, så skulle det ændrede syn på prostitution have været fulgt op af en prostitutionslovgivning, hvor det var muligt at hjælpe prostituerede ud af prostitution. Som lovgivningen ser ud i dag, er den i sig selv en markant barriere i forhold til at etablere permanente sociale indsatser på prostitutionsområdet. Allerede i 1979 udsendte Socialministeriet en social meddelelse til kommunerne, hvor de opfordrede kommunerne til at motivere de prostituerede til at ændre deres leveform. Det kunne gøres ved at yde kontanthjælp frem for at afslå hjælp under henvisning til indtægter fra prostitution. Samtidig blev det understreget, at indtægter fra prostitution var skattepligtige i henhold til skattelovens § 4, også selvom prostitution ikke var et lovligt erhverv i henhold til straffeloven og anden lovgivning. Med ændringen af straffeloven er prostitution blot blevet afkriminaliseret. I bemærkningerne til ændringen af straffeloven blev det slået fast, at prostituerede ikke kan optages i en arbejdsløshedskasse, at de ikke har ret til dagpenge, orlovsydelser eller efterløn. Der blev henvist til, at det var en kommunal opgave at yde hjælp efter den sociale lov-

givning, uanset hvad årsagen til behovet for hjælp er, men var der indtægter for prostitution skulle de fratrækkes kontanthjælpen. Har en kontanthjælpsmodtager indtægter fra prostitution uden at oplyse om det, betragtes det som socialt bedrageri.

To år efter ændringen af straffeloven udsender Socialministeriet en vejledning om seksualitet uanset handicap. Her henvises der bl.a. til at fagpersonalet, der arbejder med handicappede på institutioner eller i brugernes eget hjem, kan hjælpe den handicappede til at gøre brug af en prostitueret. På den ene side har vi et problem, der lovgivningsmæssigt defineres som et socialt problem, der er skattepligtigt. På den anden side kan det fagpersonale, der arbejder med handicappede, give de handicappede mulighed for at gøre brug af prostituerede, fordi den politiske holdning er, at alle har krav på et seksualliv uanset handicap. På den måde løser man et seksuelt problem med et socialt problem. Det gør man på trods af, at politikerne på Christiansborg tilsyneladende er enige om, at prostitution kan have store psykiske, sociale og helbredsmæssige konsekvenser for den enkelte prostituerede.

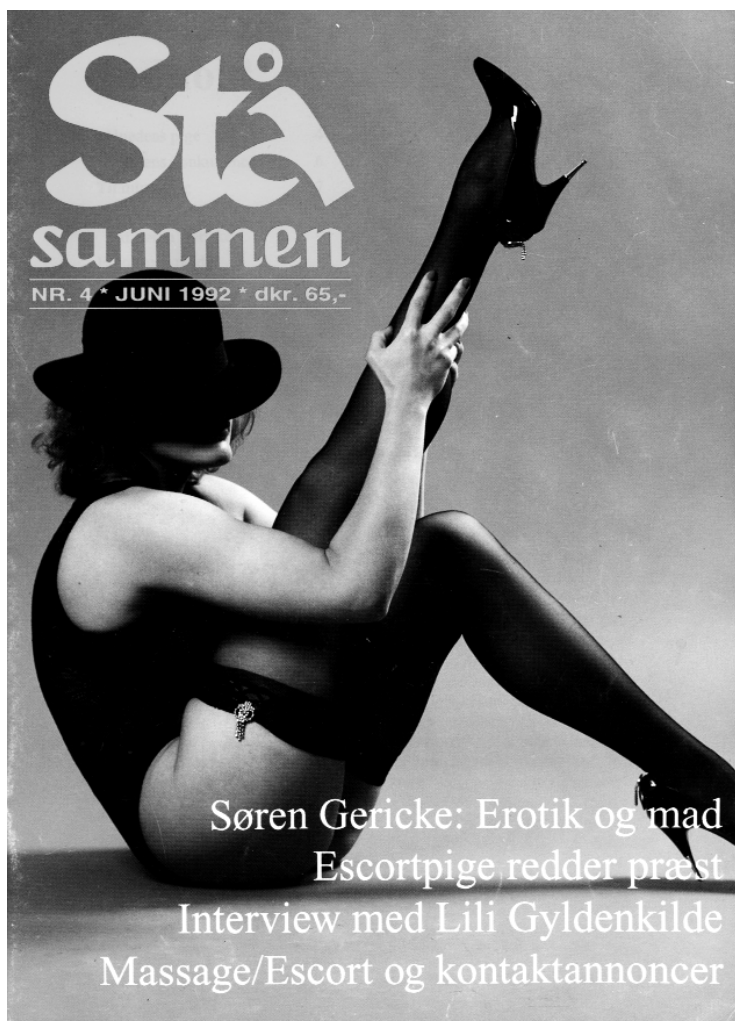
Vi har altså en lovgivning der taler med flere tunger og som efterlader den prostituerede i et felt med modsatrettede interesser, hvor de prostituerede reelt ikke ved, hvilken reaktion hun bliver mødt med, hvis hun henvender sig til offentlige myndigheder for at bede om hjælp. Bliver hun anmeldt for socialt bedrageri, bliver hun anmeldt til Told og Skat, bliver børnene tvangsfjernet, når kommunen opdager prostitutionsaktiviteterne? Der er ingen administrativ praksis på området og dermed heller ikke en hjælp, der er tilgængelig for de prostituerede, der ønsker hjælp til prostitutionsophør. Det nærmeste vi kommer en administrativ praksis på prostitutionsområdet er, at der i 2004 blev udsendt en vejledning om retssikkerhed på det sociale område, hvor det blev slået fast, at prostituerede ikke kan få frit lejde, og at det var socialarbejdernes pligt at anmelde kontanthjælpsbedrageri.³⁾

DEBATTEN OG DE PROSTITUEREDES SELVOPFATTELSE

Der er mange prostituerede, der oplever at de har vanskeligt ved at blive hørt i den offentlige debat og at forskere, politikere og ”prostitutionseksperter” tromler frem med meninger og holdninger, der går imod, hvad de prostituerede selv mener. Det ligger i sagens natur, at det kan være svært for de prostituerede at deltage i en offentlig debat, hvor de kan bevare anonymiteten. Det betyder ikke, at debatten ikke er der blandt de prostituerede. Debatten kører løbende på diverse sexhjemmesider på internettet, bl.a. på *www.Venuslogen.dk* og på *www.babesline.dk*. Holdningen blandt mange danske prostituerede på massageklinikkerne er, at de ikke vil opfattes som sociale stakler. De beskriver sig selv som velfungerende kvinder, der bare har et anderledes job, men påpeger samtidigt, at narkoprostituerede og udenlandske kvinder, der er blevet handlet, er nogle sociale stakler, som den sociale indsats burde koncentrere sig om. En prostitueret siger:⁴⁾

”Der er to slags prostituerede. Der er de socialt hårdt ramte og så er der den gruppe, der vælger det af egen fri vilje. Som vælger det som bijob. Jeg kender flere, der tager orlov fra et godt betalt job for at prøve at være prostitueret i et par måneder eller i et halvt år og som efter prøveperioden vælger at blive prostitueret eller som bibeholder deres job og så er prostitueret nogle timer om ugen.”

De prostituerede på massageklinikkerne har ved flere lejligheder forsøgt at organisere sig i foreninger. Et af de prostitueredes initiativer var etableringen af brancheforeningen BDEA. Den konkrete anledning til at stifte foreningen var et indlæg i Politiken den 1. oktober 2002, hvor socialdemokraten Mette Frederiksen opfordrede til at kriminalisere prostitutionskunder. De prostituerede bag BDEA fandt, at truslen om at kriminalisere prostitutionskunder var begrundet i løse antagelser, og i øvrigt var de trætte af at blive tromlet ned af

politikere, der promoverede sig på de prostitueredes bekostning. Det overordnede formål med at stifte BDEA var at komme fordomme og misforståelser omkring prostitution til livs. Brancheforeningen var tænkt som et talerør for prostituerede på massageklinikkerne, der ikke selv ønskede at stå frem i forbindelse med henvendelser fra tv og andre medier. BDEA skulle arbejde for at få skabt anerkendelse af prostitution og vende det medieskabte billede af prostituerede som nogle undertrykte sociale stakler. Derudover ville BDEA tilbyde rådgivning til prostituerede.

I løbet af 2004 døde foreningen imidlertid ud, fordi de prostituerede ikke magtede at organisere sig og heller ikke at skaffe midler til BDEA. Samme erfaring gjorde den tidligere prostituerede Jackie Siwens i begyndelsen af 1990'erne, hvor hun startede fagbladet "Stå sammen" for prostituerede. Hensigten med fagbladet var et ønske om at legalisere prostitution. Efter fire år og nogle få numre

STÅ SAMMEN, Fagblad for prostituerede – startet af Jackie Siwens i starten af 1990'erne.

af bladet gav Jackie Siwens op, fordi der ikke kunne skaffes midler til udgivelse af bladet.

Et af de seneste initiativer der kommer fra de prostituerede selv, er etableringen af interesseorganisationen SIO (sexarbejdernes interesseorganisation), der blev født i februar 2008. Ligesom BDEA ønsker SIO at være et politisk talerør for de prostituerede. SIO's grundholdning er, at sexarbejdere er eksperter på eget liv og derfor skal involveres i debatter, forskning og beslutningsprocesser, der vedrører prostitution. Derudover arbejder SIO for at legalisere prostitution og give de prostituerede samme rettigheder som alle andre arbejdstagere.⁵⁾

PROSTITUTION, POLITIK, FORSKNING OG MENINGER BRYDES

Den kosmetiske ændring af straffeloven og den konflikterende lovgivning afspejler, at prostitution er et felt, hvor meninger brydes både blandt forskere, politikere, borgere i al almindelighed og blandt de prostituerede

selv. Der er ganske enkelt ikke enighed om, hvordan man skal forstå fænomenet prostitution. Vi står ikke overfor et entydigt og afgrænset fænomen.

Kvindefrigørelsen i 1960'erne i Europa og USA har i høj grad været med til at politisere prostitution. Da kvindesagen blev en karrieremulighed, blev forskningen og holdningen til prostitution et politisk spørgsmål. Hovedtendenserne i forskningen har været og er fortsat, at prostitution er vold mod kvinder og dermed kvindeundertrykkende. Den amerikanske sociolog Kate Millett var med sin bog om prostitution i 1973 med til at sætte dagsordenen i debatten både i USA og i Europa. Det var en indiskutabel forudsætning i debatten, at prostitution skulle bekæmpes, fordi det var vold mod kvinder og kvindeundertrykkende. Forskningen i prostitution i Danmark og i Norden tager da også i høj grad udgangspunkt i et feministisk perspektiv på prostitution. Holdningen til det fænomen, der forskes i er politisk. Det feministiske perspektiv tager udgangspunkt i uligheden mellem kønne. Prostitution udspringer af magtfordelingen i samfundet og er ikke et naturgivet eller tidløst fænomen. Prostitution defineres og forandres af magtstrukturerne og magtfordelingen i samfundet. Det er netop kvindernes underordnede position i samfundet, der gør at de må sælge deres kroppe for at få del i ellers uopnåelige socioøkonomiske fordele. Det centrale problem i en politisk forskning er, at forskerne har en forudindtaget mening om prostitution og prostitutionens skadelige virkninger. Og ender op med at bekræfte de holdninger, som de havde på forhånd. De prostituerede kommer til at fremstå som sociale stakler, nogle systemofre, hvor prostitutionen alene er en afspejling af de samfundsmæssige magtstrukturer, kønsroller og magtforhold. Det er den type forskning, som mange danske prostituerede på massageklinikker reagerer negativt på.

Det paradoksale er, at de feministiske forskere og politikere, der plæderer for ligestilling og for at prostitution er vold mod kvinder, kommer til at træde på de

prostitueredes rettigheder i ligestillingens navn, fordi de stilles endnu dårligere, end de er i forvejen. Hvis prostitution er vold mod kvinder og prostitution derfor skal kriminaliseres, så får vi et prostitutionsmiljø, der ikke er underlagt nogen form for samfundsmæssig kontrol og hvor vold og kriminalitet får frit spil. Samtidig med at kvinderne ikke har nogle rettigheder og heller ikke en hjælp, der er tilgængelig.

KOMPETENCECENTRE UDEN KOMPETENCE

Nu har ændringen af straffeloven, og beslutningen om at prostitution var en årsag til og et udtryk for sociale problemer, snart 10 års jubilæum. Der er stadigvæk ikke sket noget, udover at vi fortsat indsamler viden, gør os klogere på at udvikle metoder i det opsøgende arbejde o.lign. Når vi nærmer os kvindernes internationale kampdag blusser de mange meninger, der brydes op igen. For nu skal prostitutionskunderne kriminaliseres.

Vi kommer ikke ud af stedet. Vi løber på et løbebånd og får ikke tilrettelagt og organiseret en tilgængelig hjælp for de kvinder, der har brug for hjælp til at komme ud af prostitution. Skal det sammenfattes og sættes på spidsen, så har der siden begyndelsen af 1990'erne politisk og forskningsmæssigt været følgende perspektiver i spil (Bømler & Bertelsen, 2004, s.192):

- Prostitution er vold mod kvinder
- Prostitution er kvindeundertrykkende
- Prostitutionskunder skal kriminaliseres
- Prostitutionskunder skal have krisehjælp
- Prostitution hænger sammen med dårlige opvækstvilkår
- Prostitution er en udløber af seksuelt misbrug i barndommen
- Prostitution handler ikke om den lykkelige luder. Hun findes ikke.
- Prostitution har alvorlige sociale og psykiske følgevirkninger
- Prostitution er ikke et frivilligt valg

Da forsøgsprojekterne i Århus og Vejle amt var ved at udrinde, var der ikke tvivl om, at begge projekter dokumenterede, på trods af forskelligheder i deres metoder, at de prostituerede havde behov for rådgivning og vejledning både i forhold til skattemæssige og social- og sundhedsmæssige problemstillinger. Der var bare ikke nogen klar og indlysende model for tilrettelæggelsen af en permanent social- og sundhedsmæssig indsats på landsplan. Det er stadigvæk de prostitueredes bopælskommuner, der har handlepligten og kompetencen til at handle. Og da det ikke lykkedes forsøgsprojekterne at forankre en viden, der førte til en administrativ praksis i kommunerne på prostitutionsområdet, så var man egentlig tilbage ved udgangspunktet. Der findes ikke en hjælp, der er tilgængelig. Selvom kommunerne gav udtryk for, at prostitution var et socialt problem, så er der ingen udsigt til at kommunerne på eget initiativ etablerer en administrativ praksis og politik på området.

Afløserne for Pro Århus og Pro Vejle er endt op med tre såkaldte Kompetencecentre, der blev etableret på baggrund af regeringens handleplan for socialt udsatte. Kompetencecentrene henhører i dag under Servicestyrelsen og har et budget fra 2005 til 2008 på 45.8 mio. kr. Kompetencecentrene er ligesom de forudgående initiativer ikke udstyret med en kompetence til at handle, hverken juridisk eller økonomisk, men indsamler fortsat viden om prostitution, sludrer lidt med de prostituerede om sikker sex, deler gratis kondomer og glidecreme ud og udvikler metoder i det opsøgende arbejde. Den konkrete sociale indsats på prostitutionsområdet, målrettet danske prostituerede på massageklinikkerne, som en konsekvens af ændringen af straffeloven, er stadig fraværende. Initiativerne kan bedst ses som et udtryk for nogle politiske stemninger, der med løbende mellemrum popper op i den offentlige debat og som ikke fører til enighed om, hvordan fænomenet prostitution kan forstås og heller ikke til konkrete indsatser. De mange meninger der brydes, er den

største barriere for at etablere en permanent social indsats målrettet de prostituerede, der ønsker at bryde ud af prostitutionen. Der behøves ikke enighed om, hvordan man forstår fænomenet prostitution, før der kan etableres en indsats. Det er nok, at der er enighed om at hjælpe de prostituerede, der måtte ønske det. Så længe beslutningstagere ikke indser det, så fortsætter vi med at sludre videre uden mandat til at handle.

NOTER:

1. Citeret fra Social Kritik nr. 30, (1994:66f). Prostitutionsforebyggelse som politisk stemningsluft. Artiklen er skrevet under pseudonymet Nickie Hansen.
2. Pilotundersøgelsen er udarbejdet af Bømler, Tina & Qvotrop, Sune. Der er tale om en upubliceret spørgeskemaundersøgelse blandt kommunerne i det daværende Vejle amt i 2002.
3. Se vejledning nr. 21 af 24.2 – 2004 om retssikkerhed på det sociale område.
4. Her citeret fra Bertelsen & Bømler, (2004:138): Prostitution og meninger der brydes. Aalborg Universitetsforlag.
5. SIO's vedtægter findes på deres hjemmeside

LITTERATUR:

- Bertelsen & Bømler (2004): Prostitution og meninger der brydes. Aalborg universitetsforlag. Aalborg
- Järvinen, M. (1990): Prostitution i Helsingfors – en studie i kvinnokontrol. Åbo Akademisk Förlag.
- Jensen, B. et al. (1990): Prostitution i Danmark. Socialforskningsinstituttet. København.
- Justitsministeriet, (1997): Forslag til ændring af straffeloven. København.
- Justitsministeriet, (1999): Bemærkninger til lovforslaget. København
- Koch, I. (1987): Prostitution – om truede unge og socialt arbejde. Munksgaard. København.
- Lautrup, C. (2002): Jeg gør det jo kun engang imellem. En kvalitativ sociologisk undersøgelse om prostitutionens fastholdende faktorer. Københavns Universitet. København.
- Millet, K. (1976): Prostitution en åbenhjertelig samtale. Forlaget Hønsetryk. København.
- Siewens, J. (1999): Købt og betalt – mit liv som prostitueret. Lindhardt & Ringhof. Viborg.
- Thielst, P. (2001): Sex er da noget man køber. Artikel i Information.

Tina Bømler er lektor ph.d., ansat ved Institut for Sociologi på AUC, med socialt arbejde og organisation som arbejdsområde.